

Anotačný záznam

- a) MVDr. Vojtech Bachratý
- b) Výsledky entomologického prieskumu vektorov katarálnej horúčky oviec v Bratislavskom kraji v rokoch 2008 – 2009.
- c) Bratislava, Krajská veterinárna a potravinová správa, 2010.
- d) Strán 57, tabuliek 5, grafov 2, obrázkov 5, literárnych citácií 37.
- e) Entomologický prieskum záchytu vektora katarálnej horúčky oviec sa vykonal vo vzdušnom odchove teliat v geografickej jednotke na farme Mást poľnohospodárskeho podniku Združenie stupavských vlastníkov pôdy so sídlom v Stupave.

Entomologický prieskum pre roky 2008 a 2009 sa vykonáva v SR od 01.04.2008 v 8. vybratých chovoch celoročne v zmysle metodiky „ Plán prieskumu (surveillance) katarálnej horúčky oviec (Bluetongue), pre roky 2008 a 2009 za účelom stanovenia dynamiky a vymedzenia charakteristických znakov prezimovania vo vzorkovom nálezisku s cieľom stanoviť obdobie bez výskytu vektora katarálnej horúčky.

Pre záchyt vektora bol použitý lapač na báze ultrafialového svetla pričom sa záchyt pakomárikov vykonával jednu noc v týždni. Lapač sa uvádzal do činnosti jednu hodinu pred západom slnka a vypínal sa jednu hodinu po východe slnka. Počas doby odchyty sa zaznamenávala maximálna a minimálna teplota vzduchu. Obsah lapača sa preliat cez hustotkanú textíliu a uložil sa do plastového kelímku so 7 % alkoholom. Kelímok bol spolu s vypísanou žiadankou dopravený zvoznou linkou k entomodiagnostike na ŠVÚ Zvolen. ŠVÚ Zvolen entomologicky stanovil tri skupiny vektorov katarálnej horúčky oviec a síce:

Culicoides obsoletus complex, *Culicoides pulicaris complex*, *Culicoides nubeculosus complex* a skupinu neidentifikovaných *Culicoides*, ktoré nemajú vzťah k prenosu vírusu ochorenia.

Teplomilný afro-ázijský druh *Culicoides imicola* nebol v rokoch 2008 a 2009 zachytený.

Zo sumarizácie dosiahnutých výsledkov početnosti odchyty pakomárikov v roku 2008, vyplýva, že v lapači sa zachytilo celkom 1271 jedincov pakomárikov, pričom neidentifikované druhy boli v počte 146 ks, čo v % predstavuje 11,48 %. Zo skupín prenášačov BTV bola naj početnejšie zastúpená skupina *C. obsoletus* so 635 jedincami, čo predstavovalo 49,93 %. Ako druhá najpočetnejšia skupina *C. pulicaris*, v rámci, ktorej bolo odchytených 475 jedincov, t.j.

37,37 %. A najmenej početnou skupinou bola *C. nubeculosus*, ktorých sa zachytilo 12 ks, čo predstavuje 0,94 %.

K podobným výsledkom sa dospelo aj v sezóne roku 2009 na tom istom mieste odchyty, avšak, za celú sezónu sa odchytilo len 315 jedincov, pričom neidentifikovateľné pakomáriky predstavovali 4,44 % t.j. 14 ks. Navyše bol zastúpený druh *C. pulicaris* 197 ks t.j. 62,54%. Menšie zastúpenie mal *C. obsoletus* 101 ks t.j. 32 % a najmenej zastúpený bol druh *C. nubeculosus* 3 ks t.j. 0,95 %

V rámci sledovania sezónneho profilu výskytu pakomárikov sa zistilo, že k najväčšej početnosti výskytu dochádza v najteplejších mesiacoch júl 2008 a jún 2009, kde početnosť populácie pakomárikov veľmi prudko stúpa. Je však málo literárnych prameňov, ktoré sa zaoberajú prežívaním vektorov BTV mimo sezónu jeho výskytu v interiéroch objektov pre ustajnenie zvierat.

Výsledky entomologického prieskumu preukázali prítomnosť vektorov katarálnej horúčky oviec v druhovom spektre a sezónnom profile výskytu typickom pre palearktické pásmo.